

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.03.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Investor.bg

✓ **Васил Велев: Световната икономика беше болна и преди коронавируса**

Нужни са транспортни коридори за товарните превози, отлагане на някои срокове и неналагане на санкции при неспазване на други, твърди председателят на АИКБ

Световната и европейска икономика не бяха в добро здраве и преди коронавируса. Пандемията ще отпуски икономическата криза. Това каза в ефира на Bloomberg TV Bulgaria Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Гостът коментира спешните мерки, които трябва да се вземат у нас. Той посочи, че те са свързани с осигуряване на транспортни коридори за товарните превози, отлагане на някои срокове и неналагане на санкции при неспазване на други.

“Трябва да се мисли в подкрепа на доходите на работещите хора в предприятията с рязък спад на продажбите”, заяви Велев.

Според него има риск много работодатели да започнат да освобождават хора. “Правилно е да се подкрепят доходите на работещите хора, а не да се търсят начини как да им се плащат сметките”, уточни той.

По думите на Велев на ниво компании повечето мерки - организация на работата, грижа за възрастните хора, организация на контактите с външни лица и пр., вече са взети.

Експертът очаква спад на БВП у нас при всички случаи тази година.

“Трябва тежестта от кризата справедливо да бъде разделена. Необходима е спешна и добре обмислена актуализация на бюджета”, коментира още Велев.

[БНР](#)

✓ **Бизнес и власти заедно срещу коронавируса**

Въведеното в петък, 13 март, извънредно положение в България заради коронавируса, засега е доста гъвкаво, или „меко“, както се казва. Придвижването на хората и превозните средства, ходенето на работа и по магазините не е забранено. Търговията на дребно леко пострада, заради затварянето на магазините в моловете, но иначе немалко от уличните магазини за хранителни и нехранителни стоки са отворени, стига да не предизвикват струпването на много хора на едно място. Последното се случи със супермаркетите веднага след обявяването на извънредното положение в петък, но сега ситуацията е спокойна, макар някои от рафтовете да са поопразнени. Останалата част от бизнеса засега е в изчаквателна позиция, колебае се и не знае точно какво да прави, но предчувствията не са добри.

На този етап България е сред страните най-малко засегнати от COVID-19 според Главния държавен санитарен инспектор Ангел Кунчев. Така или иначе има нови правила за живот, а те важат и за бизнеса. За най-силно пострадали се смятат туризмът, транспортът, хотелиерството и ресторантьорството, развлекателният бизнес като цяло. Но всичко е, според експертите, още в начална фаза и никой не може да предскаже как ще еволюира ситуацията. Властите заедно с бизнеса разглеждат различни сценарии и засега мненията им за основните мерки в кризисната ситуация на практика са много близки. Това пролича на среща на президента Румен Радев с работодателските организации, на която той заяви, че „само със забрани и глоби не може да излезем от кризата като устойчива икономика“. Според него е нужен комплекс от мерки в подкрепа на бизнеса, който вече търпи загуби.

А „без бизнес държавата не може да оцелее“, е убеден президентът. От своя страна Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България, посочи, че „Трябва да се вземат несимволични мерки. Трябва да се компенсира бизнесът, както и хората, които няма да получат заплати“, защото „щетите ще бъдат по-големи по икономически причини, отколкото по медицински“. Радосвет Радев, член е на УС на Българската стопанска камара, настоя държавата “да покаже своята коректност, изплащайки всички свои задължения по различни програми и обществени поръчки“. На друга среща вчера на министъра на финансите Владислав Горанов и на икономиката Емил Караниколов с бизнеса и синдикатите се стигна до съгласие, че фискалните мерки не могат да заместят бизнеса и трябва да се намери баланс между мерките за социално дистанциране и реалната икономическа и търговска дейност. Капиталът на държавната Банка за развитие ще бъде увеличен с 250 млн. евро, така че да има достатъчно ресурс за подпомагане на

икономическите дружества в случай на необходимост, така че стопанският живот да не замре и да се ограничат съкращенията на персонал.

Този добронамерен диалог може само да се приветства с очакване да се запази и в бъдеще. А според всички бъдещето няма да е много розово и ролята на икономиката в това отношение е от жизненоважно значение, защото е силата, която поддържа и движи реалния живот на обществото. В крайна сметка тя ще трябва да плати цената за спасяването на нацията и държавата. Съществена роля в това отношение могат да изиграят и обещаните от ЕС 812 млн. евро помощ. Освен това, България все още не е усвоила 546 милиона евро по европейските структурни и инвестиционни фондове след обявяването на Инвестиционната инициатива за отговор на коронавируса.

Вместо да регистрира растеж твърде вероятно страната ще изпадне в рецесия, както много други в Европа. И тогава ще трябва да бъдат отложени, замразени или направо изоставени редица публични инвестиционни проекти, които трябваше да дадат хляб на частния бизнес и изискваха наемането на допълнителна работна ръка при добро заплащане.

[АИКБ](#)

✓ ВАЖНО! ПРЕПОРЪКИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА ВЪВ ВРЪЗКА С COVID 19!

Световната здравна организация обяви разпространението на коронавируса (COVID-19) за световен проблем, в страната е обявено извънредно положение. В момента не са известни методи за профилактика и лечение на заболяването. Прогнозите за преодоляване на пандемичната криза варират от 1 до 4 и повече месеци. Разпространението на вируса може да предизвика сериозни затруднения в работата на предприятията от всички икономически дейности и влошаване на икономическите показатели на страната като цяло. Със сигурност всеки работодател ще предприеме мерки за предотвратяване на разпространението на вируса в предприятието му.

Във връзка с това отправяме към Вас следните препоръки:

1. Определете **кризисен екип** (работна група, щаб) или длъжностни лица (в малките и средни предприятия) за планиране, организиране и контрол на мерките за справяне с коронавируса. Включете в него представители на работещите (напр. от КУТ).

2. Преценете **рисковете за дейността на предприятието**. Идентифицирайте потенциалните източници и възможните огнищата за разпространение на вируса. Източници на риск могат да бъдат: болели работници и служители, лица пътували в страни и региони с разпространение на вируса, лица с контакти със болели в т.ч. членове на семействата им, а огнища – местата за събиране на големи групи хора.

3. Определете **уязвимите групи персонал** – лицата с ЕР на ТЕЛК и доказани заболявания на дихателната система, сърдечносъдови и онкологични заболявания, бременни и лица на възраст над 60 г.

4. Разпространете **информационни материали** и указания за безопасно поведение на персонала. Проведете извънреден инструктаж на работещите, като ги запознаете с рисковете и мерките за предпазване от заразяване (без събиране на големи групи от хора).

5. Провеждайте **онлайн и с конферентни връзки дейности**, като общи събрания, конференции, семинари, обучения, оперативки и други подобни.

6. Осигурете необходимите **средства за защита на работещите** (маски, ръкавици, резервно работно облекло за изпиране на използваното), отделно съхранение на работното облекло и защитните средства и др.

7. Определете дейностите, които могат да се изпълняват **дистанционно**, разпределете работата и изпратете въщи работещите от дома. Въведете, където е възможно, **гъвкаво работно време**, сменен режим на работа и други форми, с оглед намаляване на персонала работещ в едно помещение.

Използвайте възможностите на трудовото законодателство, за да създадете организация на работата, която не позволява събирането на множество хора на едно място в предприятието, с оглед намаляване на прекия контакт както между работниците и служителите, така и между тях и клиентите на работодателя.

Помислете за въвеждане на надомна и/или дистанционна работа, където е възможно. При възможност да се регламентира работата от разстояние (от дома).

8. Създайте **подходяща организация на работата**, включително въвеждане на променливо работно време, използване на свободни работни помещения и др. Когато се въвежда променливо работно време, определете различни за работниците и служителите фиксирани периоди от време, в които те да бъдат на работните си места. В този случай е възможно да съчетаете променливото работно време с дистанционна и/или надомна работа. Така от една страна ще се избегне едновременното присъствие на всички работници в работните помещения, а от друга – няма да се прекъсне ежедневната връзка с работодателя с оглед ефективно изпълнение на работата.

9. **Присъственото полагане на труд** да се извършва при спазване на строги мерки, на основа на издаване на заповед от страна на мениджмънта на компанията за задължителни мерки, които трябва да се спазват от служителите и работниците с цел превенция:

– Раздаване на адекватни лични предпазни средства на всички служители и работници, регулярна дезинфекция на работните помещения, регулярна дезинфекция на ръцете, прекратяване на ползването на посуда за многократна употреба;

– Строг ежедневен контрол на входа на производственото предприятие и мониторинг на здравословното състояние на служителите и работниците;

– Ограничаване на командировки и срещи, както във фирмата, така и с клиенти и доставчици. Използване на скайп, вайбър и други методи за провеждане на конферентна връзка по интернет.

10. Определете критичните дейности (процеси, поръчки), и организационните и технологични процеси, които не могат да бъдат прекратени, или които ще бъдат от особено значение за бъдещата дейност на предприятието. Определете и минимално необходимия персонал за продължаване на работата на предприятието в екстремни условия. Разработете варианти на работа в намален и силно намален състав.

11. Ако в предприятието има свободни помещения, обособете **нови работни места** за работниците и служителите си, така че да се ограничи възможността голям брой работници и служители да полагат труд в едно помещение и да се осигури достатъчно пространство с оглед намаляване на контактите между тях. Възможно е да се ограничи прекият контакт между работещите в едно помещение чрез поставяне на вътрешни прегради.

12. Определете и осигурете ограничаване на необходимите организационни контакти (срещи, заседания, при предаване на работната смяна, на местата за хранене и др.). Определете **реда за хранене**, ако поддържате столови и места за хранене, с мерки за ограничаване на контактите и мерки, насочени към обслужващия персонал, допълнителни мерки за хигиена.

13. Определете **специални мерки и изисквания към външните лица** (шофьори, доставчици) по целия маршрут и за времето на пребиваването им в предприятието за ограничаване и обезопасяване на контактите. Определете подходящи мерки за фирми/външни лица, работещи продължително на територията на предприятието и правила за безопасни комуникации между работещите и външните лица.

14. Създайте процедура, определете и обзавеждете обособено помещение, **при установени случаи на заразени лица** – работник със симптоми (температура над 37,3 С, суха кашлица и затруднено дишане), до явяване на здравните служби, на заболели или със съмнение за заболяване по време на работа лица. Поддържайте списък на заболелите лица. Направете план при положителна проба на такъв работник, да има общ режим на информиране на ръководителите на засегнатите лица, в т.ч. с цел оперативно установяване на кръга от контактни лица в съответното дружество.

15. Определете периодичността на събиране на кризисния екип за оценка на ситуацията и проверка за изпълнение на плана за действие.

16. Следете за изявленията и материалите и спазвайте разпореденията и препоръките на **Националния кризисен щаб**.

17. Изгответе **план за действие** с конкретни мерки, запознайте с него всички работещи и контролирайте изпълнението му. Ползвайте услугите на лекарите от службата на трудова медицина.

18. При невъзможност за организация на работата по посочените по-горе начини, помислете за възможност да пуснете служителите в платен или неплатен отпуск, в зависимост от ситуацията.

19. Граждани, компании и организации могат да задават своите **въпроси** относно COVID-19 денонощно на телефонен номер 02 807 87 57.

Приложения:

[1. 10 прости правила за предотвратяване на разпространението на Коронавирус.](#)

[2. Как да предпазим себе си и околните?](#)

[3. Как се пренася COVID-19?](#)

[4. Коронавирус или грип.](#)

[5. Указания към персонала.](#)

[6. Примерен план за действие.](#)

[7. Примерна заповед за мерките за превенция.](#)

[8. Примерна инструкция за действие при работещи с прояви на симптоми на коронавирус, настъпили на работното място.](#)

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ НС ще обсъжда законопроекта за мерките по време на извънредното положение

Депутатите ще дискутират и законпроект на БСП за мораториум върху битовите сметки

Народното събрание ще обсъди на първо четене законопроекта за мерките по време на извънредното положение. В дневния ред на парламента е и проектът за въвеждане на мораториум върху срока за плащане на битовите сметки, внесен от БСП.

Законопроектът за извънредното положение, внесен от ГЕРБ, включва девет протиепидемични мерки, свързани със забраните за посещения на всички видове масови мероприятия, за командировки в страната и в чужбина. Предвижда се спиране на запори и срокове по висящи дела и се уреждат завишени санкции при нарушаване на карантина. В законопроекта са предвидени затвор до три години и глоба от хиляда до 10 хиляди лева за телефонни измами и фалшиви новини за разпространението на заразна болест. В текстовете се регламентират и начините за ползване на платен или неплатен отпуск в условията на извънредно положение и се увеличава срока на валидност на личните карти и шофьорските книжки с шест месеца.

Депутатите ще обсъдят и проектът на решение, внесен от БСП, в който се предлага до изтичане на един месец от отмяната на извънредното положение, да се наложи мораториум върху спирането на подаването на тока, парното, водата и телекомуникационните услуги и да се спрат сроковете за плащане на сметките.

В мотивите си социалистите посочват, че мораториумът ще осигури минимално спокойствие на онези български граждани, които ще загубят доходите си заради ограничителните мерки.

✓ **МС: 3 месеца обезщетения от 60% за работещи в засегнатите от Covid-19 сектори**

Държавата ще осигурява за срок от 3 месеца средства на работодателите за изплащане на заплатите на работещите в засегнатите от коронавируса икономически дейности. Те ще са в размер на 60 процента от осигурителния доход на съответния работник към януари 2020 година - това предлага правителството, обяви социалният министър Деница Сачева пред ресорната парламентарна комисия.

Средствата ще са от фонд „Безработица“ на държавното обществено осигуряване.

Останалите 40 процента ще се поемат от работодателя, каза министър Сачева и допълни:

„По определени критерии и в определени икономически сектори да има възможност работодателите да кандидатстват в Агенцията по заетостта и съответно да имат възможност да получат 60 процента в период от 3 месеца от фонд „Безработица“ от НОИ срещу задължението да плащат останалите 40% на работника. Като този работодател, който не спазва това изискване, да бъде задължен да върне парите обратно. Има готовност, ако се налага, да бъде актуализиран и държавният бюджет в тази област“.

✓ **Юлиан Войнов: Мерките трябва да бъдат съсредоточени в облекчаване на бизнеса**

Няма икономически модел, който да е предсказал криза, каза той

"Има много голяма неизвестност какво ще се случи. Усилията са към ограничаване на заразата с коронавируса - това е правилен ход. Но възникват въпроси какво ще се случи след карантината". Това каза пред БНР финансистът Юлиан Войнов. Според него всички правителства са в среда на огромна неизвестност и следва да се вземат мерки в обстановка, която е коренно различна от тази, която познаваме до момента.

Той посочи, че няма икономически модел, който да е предсказал която и да е криза.

Войнов изтъкна необходимостта правителствата и бизнесът да насочат усилията си към дигитализация на тяхната дейност.

"Една от глобалните причини за настоящата икономическа рецесия, в която влиза светът, е заради затварянето на границите. Почти целият световен аерофлот е приземен. Някои компании изцяло са паркирали самолетите си. Това брутално спира глобалните вериги за доставки. Дори там, където би могло да има производство, то е затруднено заради липса на суровини и части", обясни финансистът.

Той беше категоричен, че мерките трябва да бъдат съсредоточени в облекчаване на бизнеса:

"Вниманието трябва да бъде насочено към банките, защото всички проблеми в икономиката в един момент опират да банково обслужване, банков кредит. Най-добрият вариант е правителството да подпомогне бизнеса с ликвидни средства". По думите му трябва да има данъчни облекчения и ваканция: "Виждаме съпротивата на Министерството на финансите, но мисля, че скоро позицията ще бъде променена, защото е ясно, че ако държавата в този момент не застане на позиция за защита на бизнеса, нещата ще се влошат много бързо".

Представителите на ресторантьорския и хотелиерския бизнес в Добрич излязоха с обща декларация, в която представят исканията си за помощ и компенсации от страна на държавата. С приемането на извънредната ситуация в България и решението на Министъра на здравеопазването всички ресторанти да преустановят своята дейност и да предоставят само услугата доставка по домовете, голяма част от заетите в бранша са притеснени за финансовите последици от наложените мерки. Декларацията им е изпратена до редица министерства и в нея те настояват за средства за обезщетение на персонала, опрощаване на ДДС и данък печалба, премахването на ангажимента им за заплащане на туристическия данък, отлагане и облекчаване на вноските по кредити, осигуровки и данъци.

С налагането на строгите мерки за безопасност и неразпространение на заразата от Covid-19 в България пред собствениците на ресторанти останаха две възможности за действие – или да преустановят временно всякаква дейност, или да работят само за доставка по домовете при спазването на хигиенните мерки. Един от представителите на бранша в Добрич е Иво Деспов, който стопанисва бистро за бързо хранене. След заповедта на здравния министър той решава да осигурява храна само за доставка по домовете. По думите му предприетите действия от страна на правителството са съвсем оправдани, независимо че те неминуемо ще доведат до финансови загуби.

Стефан Станев, собственик на един от най-големите и посещаваните ресторанти в Добрич, взема трудното решение да преустанови всякакъв вид дейност. Една от основните причини е, че според него винаги има риск от разпространение на заразата, а здравето е по-важно от всичко.

В Добрич са регистрирани 256 заведения и 12 хотела, които осигуряват работа за хиляди хора. Въпреки категоричната си защита в предприетите мерки от страна на държавата, заетите в бранша искат компенсации, гарантиращи финансовото им оцеляване и даващи възможности да продължат да осигуряват работа за всички свои служители.

✓ **За кои сектори кризата с коронавируса е печеливша**

Стадионите, концертните зали и кинозалоните може и да са празни, но за сметка на това онлайн стрийминг услугите са в разцвет. Промяната в начина на живот и харченето заради коронавируса оказват всеобхватни ефекти и върху индустрията за забавления. Със самоизолацията се увеличава употребата на филмите по заявка и игрите.

В Китай, след като бяха наложени масови изолационни мерки, средноседмичното сваляне на приложения през първите две седмици на февруари е скочило с 40 процента спрямо средните стойности за цялата 2019 г., съобщи „Файненшъл таймс“. За същия месец свалянията на игри на устройства на Епъл също са скочили с 80 на сто спрямо миналата година. Увеличено потребление в Китай по време на епидемията е имало и на телевизия и радио.

И въпреки че фондовият пазар е нестабилен, акциите на някои компании растат - на предоставящите видеокоферентни услуги, фитнес оборудване и технологични компании като Нетфликс, показват данни на Yahoo Finance. Смята се, че най-печеливша от пандемията ще бъде „Амазон“ - най-големият виртуален магазин в Съединените щати.

Изненадващо, онлайн търговете също отчитат растеж. Дарън Джулиън, шеф на американска компания за търгове, казва, че регистрациите на оферанти и поръчките на ценности, притежавани от знаменитости, са нараснали десет пъти:

„Има десет пъти по-голям интерес от обикновено - и то от страни като Италия и Испания и части на Европа. Става въпрос за поп култура, но има небивал интерес от всички. Смятам, че хората търсят какво да правят и къде да вложат парите си, вместо на борсата“.

Джулиън добавя, че предметите, притежавани от знаменитости, се приемат като алтернативен начин за инвестиция, докато акциите на петролни и други компании падат:

„Отбелязахме рекорд през 2008 и 2009, когато фондовата борса преживя срив, защото богатите хора търсеха начини за диверсификация. Така че очакваме коронавируса да подпомогне бизнеса ни. Наддаването и търговете се извършват онлайн, участието става и през смартфона“.

[В. Монитор](#)

✓ БНБ: Банковата система разполага със значителни резерви

Държавният глава Румен Радев проведе среща на „Дондуков“ 2 с управителя на БНБ Димитър Радев. По време на срещата било обсъдено актуалното състояние на икономиката и банковата система на България и новите предизвикателства, произтичащи от ситуацията с COVID-19., съобщиха от прессекретарията на президента.

Радев подчертал, че държавата и нейните институции следва да се мобилизират и проявят максимална ефективност в подкрепа на най-нуждаещите се и на онези, които ще понесат тежестта както на преминаване през кризата, така и на възстановяването на икономиката на България след това.

В този контекст държавният глава коментира информацията от някои европейски страни за мерки за облекчаване на кредитополучатели, потенциално затруднени в погасяването на техните задължения. В този момент българските граждани, които ще загубят работа и доходи, също ще очакват разбиране от страна на банките, като отговорни и значими за обществото институции, в периода на предстоящите трудности, посочил Радев.

Управителят на БНБ информирал президента за стриктните мерки в централната банка за защита на здравето на служителите и оптимизиране на организацията на работа с цел осигуряване изпълнението на всички критични за държавата и икономиката функции и задачи, произтичащи от законовия мандат на БНБ, включително операциите на валутния борд, поддържането на наличнопаричното обращение, гладкото функциониране на платежните системи и упражняването на банковия надзор

В резултат на традиционно прилаганата от БНБ консервативна надзорна политика днес банковата ни система разполага със значителни по размер капиталови и ликвидни резерви, както и с високо доверие на клиентите, както граждани, така и фирми. Така банките имат възможност да прилагат гъвкавост и индивидуален подход с оглед намаляване на негативните ефекти от наложените ограничения, свързани с COVID-19. Кризата ще засегне по различен начин кредитополучателите, а силата на потенциални негативни ефекти върху тях ще зависи от изходната им финансова позиция и секторния им профил. Всичко това предполага нова, още по-висока степен на отговорност, аналитичност и благоразумно управление на работните процеси и рисковете в банките, заявил Димитър Радев.

✓ ЕС затваря границите си за 30 дни

ЕС затваря границите си за 30 дни, съобщиха световните медии. Очаква се потвърждение за датата и часа.

Според германския канцлер Ангела Меркел, всички държави от ЕС са се съгласили с предложението на еврокомисаря Урсула фон дер Лайен за 30-дневна карантина. Германия въвежда веднага решението.

По-рано френският президент Еманюел Макрон обяви, че мярката е съгласувана с всички европейски лидери.

От днес всички пътувания на граждани на държави извън ЕС ще бъдат прекратени в следващия месец. Ще бъдат допускани само граждани на държавите-членки, постоянно-пребиваващи и техните семейства.

„От 17 март на обяд, всички граници на Европейския съюз и Шенгенската зона ще бъдат затворени. Конкретно, всички пътувания между държави извън Европейския съюз и в него ще бъдат прекратени за 30 дни“, заяви Макрон.

Германия и Дания затварят граници заради коронавируса

Рестрикцията е била предложена от Европейската комисия по-рано вчера в опит да бъде овладяно разпространението на коронавируса и да се намали натискът върху здравните системи в държавите.

„Предлагаме т.нар. „зелени коридори“ - бързи ленти, които ще дадат приоритет на важния транспорт за медицински стоки и консумативи, храни и спешните служби“, обяви председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен

Междувременно Германия и Франция наложиха нови строги мерки за ограничаване на пандемията. Във Франция беше обявена принудителна пълна блокада, подобна на тази в Италия и Испания. В Германия затварят всички магазини, освен тези за хранителни стоки и аптеките.

Великобритания все още няма принудителни мерки, но премиерът Борис Джонсън призова гражданите да не ходят по заведения и да се въздържат от социални контакти.’

✓ 73 млн. лв. получиха овощари и производители на зеленчуци

Парите са преведени на 13 221 стопани за обвързана подкрепа за Кампания 2019 г.

ДФ „Земеделие“ изплати над 73 млн. лв. (73 032 701 лв.) по схемите за обвързано с производството подпомагане за плодове и зеленчуци за Кампания 2019, съобщиха от разплащателната агенция.

Субсидии получиха 13 221 земеделски стопани, заявили площи с плодове, зеленчуци, оранжерийно зеленчукопроизводство. В плащането са включени и стопани с биологични площи. Плащанията за биопроизводителите са съобразени с изискванията за минимални добиви от заявените площи за съответната култура в размер 50 % от тях (съгласно приложение № 5 от Наредба № 3 от 17 февруари 2015 г.)

Общият размер на изплатените средства по Схемата за обвързано подпомагане за плодове (СП) е 37,658 млн. лева. По Схемата за обвързано подпомагане за зеленчуци (СЗ) преведените субсидии са 27,593 млн. лева, а по Схемата за обвързано подпомагане за зеленчуци оранжерийно производство (СЗо) – 7,781 млн. лева.

Въпреки усложнената ситуация в страната във връзка с въведеното извънредно положение, заради COVID-19, ДФ „Земеделие“ спазва стриктно заложения индикативен график за изплащане на субсидиите по схемите и мерките на директните плащания. Графикът беше обявен от изпълнителния директор Васил Грудев на 15 януари 2020 г.

Кандидатите за финансово подпомагане задължително трябваше в срок до 31 януари да представят пред Фонда декларация по образец и документи за реализация на произведената продукция.

Ставките по седемте схеми на обвързаната подкрепа са определени със заповеди на министъра на земеделието, храните и горите Десислава Танева. Техният размер е увеличен средно с 15 % в сравнение с подпомагането през 2018 г.

Ръстът е вследствие на завишения контрол от страна на МЗХГ и ДФ „Земеделие“, чиято цел е недопускане на заявяване на обвързана подкрепа без реална продукция.

При схемата за обвързано подпомагане на домати, краставици, корнишони и патладжан до 30 ха е заложена ставка от 1 361,01 лв./ха, а над 30 ха - 907,34 лв. Определеният размер на плащането за един допустим за подпомагане хектар по схемата за пипер е 1 942,72 лв. за първите 30 ха, а над 30 ха - 1 295,15 лв. на ха. Субсидията по схемата за моркови, зеле, дини и пъпеши е 881,05 за първите 30 ха и 587,37 лв./ха за всеки следващ над 30 ха. Размерът на подпомагането за картофи, лук и чесън е 1 351,36 лв./ха за първите 30 ха и 900,91 лв./ха за допустимите площи над 30-ия хектар.

При обвързаното подпомагане за оранжерийни зеленчуци, земеделските стопани с допустими площи и доказали необходимите добиви, ще получат по 13 205,49 лева на ха.

При подпомагането за плодовете от основната група е определена ставка от 1 820,85 лева за първите 30 ха, а над 30 ха -1 213,90 лева. По схемата за обвързано подпомагане на сливи и десертно грозде ще се изплаща по 1 040,70 лв./ха за първите 30 ха и 693,80 лв./ха за всеки следващ.

Не подлежат на подпомагане кандидатите по схемите за обвързано подпомагане за плодове и зеленчуци, които не са предоставили декларация и опис по образец, утвърден от Изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" за произведената продукция през годината на кандидатстване, както и документи, които доказват нейната реализация в периода по чл. 32 на Наредба 3 от 17.02.2015 г

[В. Банкеръ](#)

✓ Поставят Банско под карантина

Поставят Банско под карантина. Това стана ясно по време на брифинг на Националния оперативен щаб в Министерския съвет В щаба се затвърди мнението, че ски курортите се превръщат в застрашено място за разпространение на коронавируса. В резултат на това бе прекъснат ски сезона. В Банско се наблюдава притеснително положение. От този час се въвеждат следните мерки в Банско - забранява се влизане и излизането от града, заяви началникът на оперативния щаб ген. майор Венцислав Мутафчийски.

Забранява се излизането по улиците на всички жители на град Банско, освен ако не е належащо. За основателна причина се приема, когато се касае посещение на магазин за хранителни стоки, аптеки, банки, застрахователни институции, бензиностанции. Никой не може да влиза в Банско, освен товарни автомобили, които доставят хранителни стоки, стоки от първа необходимост, лекарства, здравните инспектори, полицейските служители, служители на пожарна безопасност, медицински лица, поясни началникът на щаба.

"МВР взима мерки за спазването на заповедта. Разпоредил съм на главния секретар и директорите на областни дирекции да предприемат всички законови мерки, за да гарантират изпълнението на заповедта. Искам да помоля всички граждани да не нарушават заповедта и да не навлизат в града, като това ще се приема като нарушаване на карантина, за което според новия закон се налага наказание до 5 години затвор и глоба", подчерта министърът на вътрешните работи Младен Маринов. Той обясни, че се наблюдава значителен ръст на нарушаването на карантината.

"На територията на Банско има около 200 чуждестранни туристи. Свързали сме се с посолствата, туристите ще могат да напуснат града в рамките на 24 часа. Останалите ще останат под карантина. Туристите не са много. Днес са напуснали две групи за два града във Великобритания. Една група е напуснала за Израел. Ако останалите решат да напуснат, с министерство на транспорта ще организираме контролиран превоз", посочи вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева.

Строгите карантинни мероприятия в Банско засега са със срок от две седмици. За да не се получава паника, уточняваме, че въпреки строгия контрол, ще е възможен вносът на хранителни стоки и всичко, което е необходимо за бита на гражданите, естествено през съответните контролно-пропускателни пунктове. Ако има нужда от износ на продукция, създадена на територията на Банско, това също ще бъде възможно, но при стриктен контрол. И при двата случая ще се прави дезинфекция на превозните средства", отбеляза вицепремиерът Томислав Дончев.

✓ **Платеното паркиране в София се отменя до 29 март**

Синята и зелена зона за паркиране в София ще са безплатни от 17 до 29 март по нареждане на столичния кмет Йорданка Фандъкова.

„За да осигурим условия за по-голяма социална дистанция, като част от мерките за овладяване на разпространението на коронавируса, предложих и оперативният щаб на София прие следните решения: отменям временно почасово платено паркиране в синя и зелена зони. Мярката ще важи от 17 до 29 март, като в случай на голямо натоварване и липса на ред, ще направим допълнителни промени. Екипи на ЦГМ ще следят за натоварването”, пише във фейсбук столичният кмет.

Картите за пътуване в градския транспорт на хора с увреждания, които изтичат до 29 март, автоматично ще бъдат удължени без да е необходимо отиване до пункт на ЦГМ.

На всички метростанции е въведена организация за напомняне на пътниците да запазват по-голяма дистанция един от друг.

Продължава засилената дезинфекция на всички превозни средства на градския транспорт. Екипи на транспортните оператори следят използването на всяка линия и се подготвя реорганизация спрямо натовареността.

„Моля всички софиянци, да спазват ограниченията и препоръките на Националния щаб и министерство на здравеопазването. Да, промените се отразяват на живота ни, но имат за цел да го запазят. Благодаря на всички за усилията! Заедно ще се справим!”, апелира Фандъкова.

Превантивна мярка обяви и „Софийска вода” - дружеството прекратява всички планирани и вече обявени на входовете обиколки на проверители на водомери до края на обявената извънредна ситуация, съобщават от компанията.

След отмяна на извънредната ситуация, „Софийска вода” ще уведоми клиентите си за нови дати за отчитане на водомерите на територията на София. Дружеството напомня, че клиентите могат да отчетат и предадат данните от водомерите си и сами през сайта (директно в раздел „Въпроси” или след регистрация, като по този начин можете да се възползвате от редица онлайн услуги) или на безплатния денонощен телефон 0800 1 21 21.

Всички клиенти, които нямат техническа възможност да направят самоотчет, ще получат прогнозни сметки на база предишно потребление. При следващ реален отчет „Софийска вода” ще бъде в готовност да направи корекции на фактури с регистрирана разлика.

С цел да запази здравето на служителите и клиентите си, „Софийска вода” препоръчва безкасово плащане чрез интернет, банкомати и терминали, директно от разплащателна сметка, по банков път с превод на сметка към „Софийска вода” или по телефона (e-pay, voice, A1 wallet).

От 16 март до 16 април дружеството предоставя и безплатна възможност за всички клиенти за промяна на партида онлайн през сайта на компанията. За този период клиентите няма да дължат такса за услугата, а същевременно си спестяват и необходимостта от физическо посещение на клиентски център.

✓ **Фандъкова предлага търговците временно да не плащат тротоарно право и наеми в София**

Ще предложи търговците в София да не плащат тротоарно право и общински наем, докато не работят заради мерките срещу разпространението на коронавируса. Решение за това облекчение трябва да вземе Столичният общински съвет. Това обяви в ефира на bTV кметът на София Йорданка Фандъкова.

Тя коментира и напрежението във Втора градска болница в София, която беше реструктурирана в инфекциозно лечебно заведение за прием на болни от коронавирус. Стигна се до масови оставки на медици от болницата, които се оплакват от липса на информация, на предпазни облекла и на апаратура за лечение на болни от COVID-19.

„Отделението, което се открива във Втора градска болница, е резервно отделение. Засега няма да бъдат приемани болни. Планът е болните да бъдат лекувани в „Пирогов” и ВМА. Надявам се днес да обяснят на хората ситуацията и който има желание да остане да работи”, каза още столичният кмет.

По думите ѝ, Столичната община чрез бюджета си ще покрие всички разходи на болницата във всеки един момент. Всички необходими защитни средства и необходимата апаратура ще бъдат получени в рамките на дните, в които тече подготовката на болницата за прием на болни от коронавирус.

„Разчитам на лекари, сестри и санитарии, които биха пожелали да работят. Тези, които имат желание, биха могли да се включат в тази най-важна за живота и здравето на хората задача. Всички нещо ще загубим в тази ситуация”, каза още столичният кмет.

✓ **Европейските борси отново се оцветиха в червено**

Основните индекси на водещите европейски фондови борси отново се оцветиха в червено, след като започнаха днешната търговията с леки повишения, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 2,52 пункта, или 0,89%, до 282,11 пункта, след като по-рано се повиши с 3,7%. В понеделник бенчмаркът достигна най-ниското си ниво от 2012 г. насам. Немският DAX изтри 70,64 пункта от стойността си, или 0,81%, достигайки ниво от 8 671,61 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се понижи с 58,36 пункта, или 1,13%, до 5 092,72 пункта. Френският измерител CAC 40 отчете спад от 24,57 пункта, или 0,63%, до 3 856,89 пункта

Строгите ограничения на масовите събирания и нарушенията на веригите за доставки се отразяват негативно на европейските компании. Най-голямата кетъринг компания в света Compass Group и автомобилният гигант Volkswagen излязоха с предупреждения за печалбите за 2020 г. От Volkswagen също така обявиха, че ще затворят повечето си европейски заводи за две седмици. Акциите на Compass и Volkswagen поевтиняха съответно с 17,68% и 0,60%

„Тъй като новинарският поток се развива доста бързо и ликвидността е ограничена, вероятно ще нови пристъпи на волатилност, което ни насочва на мисълта, че това не е особено добро време за агресивен подход от инвеститорска гледна точка“, коментира Тоби Гиб от Fidelity International in London.

Всички 19 европейски поиндекса на STOXX600 също се оцветиха в червено, като най-големи загуби отново регистрира туристическият SXTX, който се срива с 8,63%. Акциите на авиопревозвачите IAG, EasyJet, Ryanair и Air France-KLM поевтиняха съответно с 5,87%, 7,25%, 4,06% и 1,18%

Цената на книгата на Airbus падна с 3,75%, след като компанията обяви, че спира производствената си дейност в заводите във Франция и Испания за следващите 4 дена, а, докато властите в двете държави приложат нови мерки за ограничаване на движенията и за борба с пандемията от коронавируса.

Рекордни загуби на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса завършиха вчерашната търговска сесия с голямо понижение заради страховете от икономическите последици от пандемията от коронавирус.

Промишленият индекс Dow Jones, обхваща цените на 30-те най-големите и публични компании в САЩ, се срива с 2 997,10 пункта, или 12,93%, до 20 187,52 пункта. Това е най-голямото понижение в пунктово изражение и вторият най-голям процент спад в историята след „Черният понеделник“ на 19 октомври 1987 г., когато индексът се срива с 22,6%. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 се понижи с 324,89 пункта, или 11,98%, до 2 386,13 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq регистрира спад от 970,28 пункта, или 12,32%, до 6 904,59 пункта.

Движението на пазарите дойде, след като американският президент Доналд Тръмп заяви, че кризата с коронавируса може да продължи до август и че е възможно САЩ да изпаднат в рецесия.

„САЩ силно ще подкрепят индустриите, като авиационната и други, които са повлияни силно от коронавируса. Ще бъде по-силни от когато и да е било!“, написа Тръмп в Twitter.

„Пазарите не чува това, което искаха да чуят. Не мисля, че те искаха да чуят, че кризата ще продължи до юли и август, така че сега пазарите си правят сметките. Ако продължи до лятото, това може да означава свиване през второто и третото тримесечие, а това ще бъде рецесия“, коментира Лиз Йънг от BNY Mellon.

Инвеститорите не бяха успокоени дори от решението на Федералния резерв на САЩ да понижи основния си лихвен процент с един процентен пункт до диапазона от 0 до 0,25 процента. В допълнение от Фед обявиха нова програма за закупуване на държавни ценни книжа и ипотечни облигации за 700 млрд. долара.

Технологичните компании от групата FAANG отчетоха сериозни загуби, като акциите на Apple, Alphabet, Amazon, Facebook и Netflix поевтиняха съответно с 12,86%, 11,63%, 5,37%, 14,25% и 11,14%.

Разнопосочна търговия в Азия

Водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха смесени резултати във вторник, след като вчера американските борсови индекси записаха най-лошия си ден от повече от 30 г., пише Си Ен Би Си.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с минималните 9,49%, или 0,06%, до 17 011,53 пункта.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite отчете спад от 9,61 пункта, или 0,34%, до 2 779,64 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite изтри 7,28 пункта от стойността си, или 0,43%, завършвайки сесията при ниво от 1 704,74 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng напредна с 200,16 пункта, или 0,87%, до 23 263,73 пункта.

Южнокорейският бенчмарк Kospi се понижи с 42,42 пункта, или 2,47%, до 1 672,44 пункта.

В Австралия ASX 200 отчете ръст от 291,4 пункта, или 5,83%, до 5 293,4 пункта.

„Драстичните мерки от страна на Фед и други централни банки не успяха да успокоят пазарите и инвеститорите, които търсят начини да се освобождават от рискови активи, коментира Родриго Катрил от National Australia.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 7,78 пункта, или 1,84%, до 416,18 пункта. BGBX40 се понижи с 0,99 пункта, или 1,13%, до 86,95 пункта. BGTR30 изтри 4,44 пункта от стойността си, или 1,04%, достигайки ниво от 421,35 пункта. BGREIT се понижи с 0,12 пункта, или 0,10%, до 125,59 пункта.

✓ Четирите най-големи технологични компании в САЩ са изтрили 1,3 трлн. долара от капитализацията си за месец

Акциите на водещите американски технологични компании, които преди време американският президент Доналд Тръмп определи като „MAGA“ (от неговия слоган Make America Great Again) – Microsoft, Apple, компанията майка на Google - Alphabet, и Amazon, не изглеждат особено привлекателни през последния месец.

На фона на разпродажбите на Уолстрийт, четирите гиганта са изтрили общо 1,3 трилиона долара от стойността си от февруари насам, когато достигнаха исторически върхове, пише Си Ен Би Си.

Най-тежък е ударът за компанията на Бил Гейтс, която се е разделила с 405,2 млрд. долара. Apple е изтрила около 371,8 млрд. долара от стойността си, а Amazon и Alphabet са надолу с 239,4 млрд. и 311,1 млрд. долара.

След тези загуби Apple и Microsoft остават единствените две американски компании с пазарна капитализация от над 1 трлн. долара.

От четирите компании, най-добро представяне през последния месец отчита Amazon, чиито акции са поевтинели с 20,8%. Цената на книгата на Apple е паднала с 25,4%, а тази на Microsoft с 26,9%. Alphabet е изтрила почти една трета от стойността си – 29,3%.

Тези резултати са спрямо връхните стойности на четирите компании, които бяха достигнати от Microsoft на 10 февруари, от Apple на 12 февруари, от Amazon и Alphabet на 19 февруари.

През уикенда Apple обяви, че затваря всичките си магазини извън Китай до 27 март, за да ограничи разпространението на коронавируса. На 17 февруари от компанията предупредиха, че най-вероятно няма да постигне зададените си цели за продажби през първото тримесечие на фона на забавянето на производството и по-ниското търсене в Китай.

[В. Сега](#)

✓ Държавата осигурява едномесечен безплатен електронен подпис

Втора банка въвежда облекчения за клиенти с финансови затруднения, породени от коронавируса

Едномесечен безплатен електронен подпис може да бъде предоставен на гражданите и бизнеса, съобщи Държавната агенция „Електронно управление“. Жестът има за цел да даде възможност за заявяване на административни и данъчни услуги, без да е необходимо да се посещава на място офиса на съответната администрация.

Двете фирми-оператори - „Борика“ и „Евротръст Технолъджис“, ще предоставят онлайн възможност за заявяване на подписа.

"В резултат на въведеното извънредно положение, гражданите и бизнесът ще могат да получат от „Борика“ АД и „Евротръст Технолъджис“ АД безплатен облачен или мобилен КЕП, с който за период от един месец да подписват безплатно заявленията за електронни административни услуги", съобщават от Агенция Електронно управление.

Подписването може да се извършва в платформите на тези дружества –

<https://my.b-trust.bg> и <https://portal.evrotrust.com>.

Междувременно втора банка обяви, че въвежда облекчения за своите клиенти, които изпитват финансови затруднения вследствие на ограниченията срещу разпространението на коронавируса. До 31 май се удължава времето, в което настоящите клиенти на ОББ с кредитни карти могат да разсрочват покупките си над 100 лв. без такса и без лихва. Опцията е позната на повечето клиенти, които ползват онлайн или мобилното банкиране.

Преди дни Първа инвестиционна банка съобщи, че дава възможност на всички свои клиенти да отложат плащанията по кредити, ако те самите или техният бизнес са засегнати по някакъв начин от ситуацията с коронавируса. Предложението важи както за физически, така и юридически лица и обхваща потребителски, ипотечни и жилищни кредити, както и кредитите за микро фирми, малки и средни предприятия, корпоративно кредитиране, включително и вноските по кредитни и бизнес кредитни карти. Освен това ПИБ дава възможност на кредитополучателите да поискат и временно увеличение по лимитите на кредитните си карти, както и по-дълги гъвкави погасителни планове.

[В. Земя](#)

✓ До края на месеца внасят законопроекта за регистър на търговците на плодове и зеленчуци

До края на март 2020 г. ще бъде подготвен Закон за изменение и допълнение на Закона за обща организация на пазарите на земеделски продукти, който да регламентира въвеждането на регистъра на търговците на плодове и зеленчуци. Това съобщи пред Агри.БГ Чавдар Маринов, заместник-министър на земеделието, в чийто ресор попада растениевъдството. Регистърът на търговците на плодове и зеленчуци беше представен пред бранша на 16 януари, вследствие на което от страна на сектора са постъпили предложения по неговото оформление и регламентация. Те са допълнени към предварителната разработка, обясни Маринов.

В момента Министерството на земеделието е във вътрешно ведомствена процедура за изготвяне на законопроекта, с който да стане възможно прилагането на регистъра. Там ще бъдат разписани санкции за тези, които не са регистрирани и търгуват с плодове и зеленчуци. След това предложението ще бъде внесено за гласуване в Пленарна зала, а после и в Комисията по земеделие. С промените в закона ще бъдат определени сроковете за вписване в регистъра, за неговото финализиране и започване на работа. Те ще започнат да текат от приемането и обнародването на новия закон.

Продължава и комуникацията с Министерството на финансите за въвеждане на обратно начисляване на ДДС за плодове, зеленчуци и сурово мляко, каза още Маринов. Цялата необходима информация е предоставена на финансовото ведомство, като от МЗХГ са разширили обхвата и за листни зеленчуци, уточни той. Двете нови мерки, които предстои да бъдат въведени - регистър на търговците на плодове и зеленчуци и обратно начисляване на ДДС за продукцията на бранша, целят изсветляване на сектора, прекратяване на нелоялната конкуренция и насърчаване на коректните фермери.

✓ ДФЗ: Директните плащания по Кампания 2019 ще вървят по график

Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) обяви, че независимо от извънредното положение в страната във връзка с мерките срещу коронавируса, плащанията по схемите и мерките за директни плащания за Кампания 2019 ще продължат съгласно публикувания индикативен график. Всички обявени графици за прием остават в сила, както и сроковете за прием по схемите и мерките за директни плащания за кампания 2020, съгласно Наредба № 5 за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания. Областните и Общинските служби „Земеделие“ в страната продължават да работят с граждани, спазвайки мерките за дезинфекция и препоръките на здравните власти, подчертават от ДФЗ.

Заради извънредното положение, въведено в страната, и ограничителните мерки, свързани с епидемиологичната обстановка, препоръчваме на стопаните да подават своите заявления по директните плащания по електронен път, допълниха от Фонда. Насоките за кандидатстване, както и условията за регистрация на данни по електронен път, са публикувани на интернет страницата на ДФЗ в раздел „Директни плащания 2014-2020“, секция „Кампания 2020“.

За земеделски производители, които нямат техническа или физическа възможност да използват електронните услуги, предоставяни от Разплащателната агенция, се изготвят графици за подаване на заявленията в съответната общинска служба по земеделие (ОСЗ). Целта е подобряване на административното обслужване и избягване концентрацията на много хора на едно място в затворени помещения с цел предотвратяване на разпространението на коронавируса COVID-19.

Графиците ще бъдат оповестени в ОСЗ и ще бъдат публикувани на страницата на съответната Областна дирекция „Земеделие“. Желание за включване в график може да заявите по електронна поща или по телефон. На сайта на всяка Областна дирекция „Земеделие“ ще откриете телефон и електронна поща за контакт.

Приемите на проектни предложения по Програма за развитие на селските райони (ПРСР 2014-2020), Програма за морско дело и рибарство (ПМДР 2014-2020), Национална програма по пчеларство (НПП 2020-2022 г.) и Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор (НППЛВС 2019-2023) продължават, както и обработката на подадените заявления и извършването на плащанията по мерките от програмите.

✓ Еврокомисията не обсъжда удължаване на кампанията за директни плащания

Кампанията за директни плащания 2020 е едва в началото си и към момента в Европейската комисия не се обсъжда удължаване на сроковете по нея. Това съобщиха за Синор.бг от министерството на земеделието по повод мерките, които се предприемат в рамките на Евросъюза по отношение на коронавируса и ефектът от въведените карантини в немалка част от държавите членки. Крайният срок от 15 май е твърде далеч, затова и на този етап земеделците не са проявили подозрения, че не биха могли да се справят със заявяването. Пред националното радио от министерството посочиха, че администрацията има готовност да облекчи режима за заявяване, особено за фермерите, чиито парцели не се различават от заявяваните през миналата година.

Администрацията би могла електронно да засече тези площи, така че единственото посещение в земеделските служби от страна на фермерите да бъде за проверка на данните и полагането на задължителния подпис от страна на земеделските производители. Според служителите, ако не се наложи задължително затваряне на хората по домовете им, няма опасност извънредното положение да попречи на Кампания 2020.

[В. Дума](#)

✓ Спират екскурзиите у нас и в чужбина до 13 април

Външният министър призова българите да не пътуват зад граница

България забранява организирането на екскурзии и почивки у нас и зад граница до 13 април. Причината е променящата се с часове ситуацията по границите в света и невъзможността на българите да се приберат у дома, а съответно и чужденците да си заминат. Това стана ясно от изказването на министъра на туризма Николина Ангелкова в Министерския съвет.

Преди нея вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева намекна, че очаква от министъра на туризма да забрани провеждането на организирани екскурзии и почивки. Екскурзиите и почивките в чужбина трябва да бъдат преустановени веднага, каза Захариева.

"За пореден път, тъй като това правим всеки ден, искам да призова нашите сънародници да не пътуват. Въпреки призивите, които отправяме всеки ден, все още забелязваме доста пътувания и организирани наши съграждани зад граница, които не попадат под определените ограничения, коментира външният министър. Никой не може да гарантира дали някоя друга държава няма да затвори въздушното си пространство", каза Екатерина Захариева по повод случая с блокираните в Мароко българи. Мароко без предупреждение затвори въздушното си пространство. Така група туристи, която е заминала на 11 март в разгара на кризата, сега не може да се прибере.

България е оказала съдействие на над 200 българи да се приберат от чужбина от 13 март досега, за които първоначално ни се струваше невъзможно да се приберат, каза Захариева. "Редица държави въведоха ограничения за свободно придвижване на граждани, дали индивидуални, или са автобуси. Полагаме неимоверни усилия. От 13 март сме оказали съдействие да приберем над 200 български граждани дори от дестинации, за които първоначално ни се струваше невъзможно. На всеки три часа задграничните ни представителства предоставят информация каква е ситуацията в съответната държава. На сайта на Министерство на външните работи (МВНР) има таблица, която се актуализира на всеки три часа", каза Захариева.

Все още има затруднения при преминаването на тировете по пътищата на Европа, придвижването е бавно, каза министърът на транспорта Росен Желязков. По информация на външно министерство опашката от камиони на Австрийско унгарската граница е 30 километра.

✓ ЕК предлага данъчни и лихвени облекчения

Европейската комисия представи вчера предложенията си за защита на икономиката в условията на епидемия от болестта Covid-19. Предлага се четири вида помощ - осигуряване на безвъзмездни средства и отделни данъчни облекчения; държавни гаранции по банковите заеми на дружествата; субсидирани публични заеми за дружества; гаранции за банките, които предоставят подкрепа за реалната икономика.

Комисията предлага да бъде осигурена помощ под формата на пряко безвъзмездно финансиране или данъчно облекчение - държавите в ЕС ще могат да създадат схеми за отпускане на до 500 000 евро на дружество за справяне с неотложни нужди от ликвидност. Това може да стане чрез пряка субсидия или данъчно облекчение.

Предлага се също предоставянето на субсидирани гаранции за банкови заеми - държавите да могат да предоставят гаранции или да създадат гаранционни схеми в подкрепа на банкови заеми, взети от дружества. Предвидени са някои ограничения за максималния размер на кредита, основани на оперативните нужди на дружествата. Гаранциите могат да бъдат свързани с инвестиции и с кредити за оборотни средства.

Помощ под формата на субсидирани лихви - държавите в ЕС да могат да предоставят публични и частни заеми на дружества със субсидирани лихвени проценти. Тези заеми трябва да бъдат отпускани с лихва, която е най-малко равна на основната лихва, приложима към 1 януари 2020 г. плюс премията за кредитен риск, съответстваща на рисковия профил на получателя, с различни проценти за различните по мащаб дружества. Основната ставка е фиксирана, за да се осигури по-голяма сигурност за условията на финансиране. Както при възможността за предоставяне на субсидирани гаранции, това са ограничения по отношение на максималния размер на кредита, които се основават на оперативните нужди на дружествата. Заемите могат да се отнасят до инвестиционни нужди и оборотни средства.

Четвъртата мярка отчита важната роля на банките и други финансови посредници за справяне с икономическите последици от Covid-19. Предлага се временно държавите да могат да решат да насочат помощта към реалната икономика чрез банки. Това е пряка помощ за клиентите на банките, а не за самите банки, уточнява ЕК. Мярката предвижда осигуряването на по-голям обем на финансиране, по-рискови портфейли, по-малки изисквания за обезпечение, по-ниски гаранционни премии или по-ниски лихви.

Ако се наложи пряка помощ за банките за превъзможване на щети, произтичащи от епидемията, такава помощ не би се възприела като извънредна подкрепа по правилата за държавна помощ. По подобен начин това би се прилагало и за всяка остатъчна непряка помощ, предоставена на банките по временната рамка.

✓ Виетнамското чудо

Стъпка по стъпка бедната някога държава стана най-големият износител на електроника след Сингапур. Икономическата война между САЩ и Китай, която започна през 2018 г., позволи на нови играчи да напреднат значително в надпреварата за привличане на капитали и инвестиции, съответно да форсират развитието на домашните си икономики. Добър пример е Виетнам, който преди около 30 години се нареждаше сред най-бедните страни в света, а днес е определян като една от най-бързо развиващите се икономики. Според някои анализатори към 2050 г. страната дори ще се нареди сред водещите икономики в света.

Правителството на социалистическата страна ще се стреми да гони растеж на БВП между 6,8% и 7% през тази година.

7-процентният растеж на БВП

ще я нареди сред 10-те най-бързо развиващи се икономики в Азия, както смята Азиатската банка за развитие, и ще постави страната пред Китай, за който се очаква да има растеж на БВП от около 6% през 2020 г.

Виетнамското чудо не се случва, разбира се, изведнъж. То е продукт на продължителни икономически реформи и усилия на виетнамския народ за възстановяване на политическата, икономическата и националната цялост на страната след опустошителните разрушения от Виетнамската война срещу САЩ. Първият камък в основата на бъдещата икономическа структура е поставен с реформата "До Мъй" или "Обновление", началото на която е дадено през декември 1986 г. на VI Национален конгрес на Виетнамската компартия (ВКП). Програмата "До Мъй" се появява във време, когато Виетнам е изправен пред икономическа криза, в резултат на която инфлацията в страната надхвърля 700%, има сериозен недостиг на суровини и потребителски стоки, бедност, промишлена стагнация и нарастващ външен дълг. Виетнам е комунистическа държава през Студената война и съответно осъществяването на търговски връзки със Запада е почти невъзможно, тъй като САЩ налагат ембарго.

Новата реформа стимулира забележителни предприемачески характеристики в икономическото мислене на тогавашния политически елит. Старомодната централно-планова икономика е заменена от социалистически пазарен механизъм, който насърчава концепцията за многосекторна икономика, политика на отворени врати към международна търговия и инвестиции и признати права на частна собственост. През 1987 г. е приет Закон за чуждестранните инвестиции, който позволява в страната да се вляят преки чуждестранни инвестиции. Виетнам бързо се превръща в най-големия получател на преки чуждестранни инвестиции сред развиващите се страни и икономиките в преход заради макроикономическата стабилизация в резултат на курса "До Мъй", а също заради очакванията на инвеститорите за продължаване на реформите и подобренията в общия инвестиционен климат.

Стъпка по стъпка страната се отърсва от сянката на недоимъка и безизходицата. През 1989 г. тя става третият най-голям износител на ориз в света след Китай и САЩ, след като само няколко години по-рано е страдала от хроничен недостиг на храни. 90-те години са време на дипломатическа стабилизация и нормализиране на търговските отношения със САЩ, което има важно значение за последващия благоприятен ефект върху икономиката на Виетнам. Международната интеграция на страната се разширява и чрез участието ѝ в организации като АСЕАН (1995 г.), АТИС (1998 г.), СТО (2007 г.), Транстихоокеанското партньорство (2016 г.). През 2019 г. влезе в сила и сключеното споразумение за свободна търговия между Виетнам и ЕС. Кумулативният ефект от всички тези споразумения е постепенното намаляване на тарифите, наложени както върху вноса, така и за износа за и от Виетнам.

Според анализатори от Световната банка икономическият възход на Виетнам може да се обясни с три основни фактора:

- либерализацията на търговията е приета с голямо желание;
- отварянето на страната се допълва с вътрешните реформи чрез дерегулация и намаляване на разходите за правене на бизнес;
- сериозна инвестиция в човешки капитал, предимно чрез публични инвестиции."

Въоръжен с необходимата инфраструктура и с действащи пазарни политики, Виетнам се превръща в център за чуждестранни инвестиции и производство в Югоизточна Азия. Големите компании за електроника като Samsung, LG, Olympus и Pioneer започват да отварят магазини в страната. До 2017 г. Виетнам е най-големият износител на дрехи в региона

и най-големият износител на електроника след Сингапур. Много от най-големите марки обувки в света - Nike, Adidas и Puma и други имат фабрики в страната. Всъщност тя е четвъртият по големина производител на обувки в света. Виетнам, подобно на други страни в Югоизточна Азия, се стреми към големи производствени индустрии, които създават голям брой работни места и носят огромни суми капитал в страната. След като в Китай и Индия икономическото положение се подобри и заплатите се увеличиха, интересът на чуждестранните инвеститори се обръща все повече към Виетнам и Бангладеш, където работната ръка е евтина.

Предприемаческият дух в страната наистина кипи. Магазините са препълнени със стока, пазарите с пресни плодове и зеленчуци, месо, риба. Виетнам е вторият най-голям износител на кафе в света след Бразилия. Изумително е колко много храна има тук. Климатът благоприятства развитието на селското стопанство, основно в северните части на страната. В района на Фо Ня има множество дребни стопанства. Земята там все още се обработва с плуг. Когато поръчаш в някое от малките ресторанчета в градчето, можеш да наблюдаваш с любопитство как някой от персонала (бизнесът обикновено е семеен) тича да вземе пресните яйца от курника и топлият хляб от хлебаря.

Връзката на човека с природата е поразителна

В Хой Ан, например, могат да се намерят кожени изделия високо качество, продукцията от вълна и коприна. Изделията от памук също не отстъпват по качество и по оригиналност на изработката. Интересен факт, който научих на местна почва е, че около Да Нанг има усилено жилищно строителство. Сградите са модерни и луксозни, а цените на апартаментите са доста високи. Много китайци инвестират в района и купуват жилища. Виетнамец много трудно би могъл да си закупи жилище там.

Колкото по на юг слизаш, толкова повече картината се променя. Докато на север хората са по-топли и гостоприемни, а цените са значително по-ниски, на юг е друго - стремежът към печалба е основният двигател в ежедневието на хората. Разликата е осезаема и веднага се забелязва. Пристигайки в Хо Ши Мин веднага се усеща по-високият стандарт на живот. Неслучайно градът е икономическата столица на страната. Бизнесът основно е съсредоточен тук. Корпорациите бавно се наместват във Виетнам, тъй като той става все по-апетитна хапка. Ако преди привлекателни за аутсорсинг компаниите са били Индия и Китай, днес все повече големи международни компании отварят врати в Хо Ши Мин. Бих казала, че последиците от индустриализацията и модернизацията на страната се усещат най-силно тук. Усеща се и различното отношение на виетнамците от север към виетнамците от юг - цените за тях са по-високи, като за чуждестранни туристи.

Дигитализирането на света не пропуска и тази азиатска страна - всеки втори притежава смарт телефон, а интернетът е с много високо качество и скорост и е достъпен навсякъде.

Все пак бързата индустриализация и урбанизация доведоха до много екологични проблеми във Виетнам. Значителните предизвикателства за околната среда са обезлесяването и ерозията на почвата, замърсяването на водите и прекомерния риболов, замърсяването на подземните води, загубата на биоразнообразие, замърсяването на въздуха, проблемите с твърдите отпадъци.

Investor.bg

✓ Пропуква ли се германската икономика под натиска на коронавируса?

В най-силната европейска икономика има победители и губещи от кризата, причинена от пандемията

Кризата с COVID-19 удари Германия и нейната експортно ориентирана икономика.

Проучване на WirtschaftsWoche показва, че почти всички германски компании, глобални лидери в своята област, са въвели ограничения за пътуване през последните дни и са преминали към дистанционна работа и видеоконференции.

Но как тя оценяват последиците от кризата с коронавируса върху фискалните си резултати? И как се справят с турбуленцията на важните пазари като Китай, САЩ и Италия? Сред тях има оптимисти, песимисти и победители, пише Euractiv.

Победителите

Един от големите германски победители в пандемията е Teamviewer. Базираната в Щутгарт компания предлага решения за видеоконференции и дистанционен достъп до компютри.

Застрахователната компания Allianz също е доволна от "широко диверсифицирания бизнес модел и продуктите, които се търсят във всяка икономическа ситуация", докато колегите им от Munich Re не очакват разпространението на коронавируса да има значително негативно влияние върху бизнеса им.

„Нашето бизнес звено „Епидемични рискови решения“ се радва на рязко увеличение на търсенето от компании за нашите епидемични/пандемични застрахователни продукти след появата на коронавируса“, добавят от Munich Re.

Производителят на спортни стоки Adidas също е „изключително уверен в бъдещите перспективи за растеж.“ Дружеството за медицински технологии и здравни грижи Fresenius (с продажби от 3,5 млрд. евро) не вижда „в момента значителни ограничения“, но казва, че действа „с цялата необходима предпазливост“.

Базираният във Франкфурт производител на мотоцикли Kion е уверен, че „забавянето на производството и доставките в резултат на продължителните новогодишни празници в Китай и настоящата пандемия от коронавирус в Италия ще бъде преодоляно по-късно тази година“.

Дори по-малките компании са категорично оптимистични.

Например Волфганг Шпрейцер, представител на концерн Gruner AG, обяснява: „Ако тази ситуация не се влоши допълнително, което означава спиране на търсенето, икономическото развитие не би било по-добро или по-лошо, отколкото през 2019 г. или 2018 г.“

Петер Вимер, член на изпълнителния съвет за иновации и продукти на базираната в Тютлинген компания за медицински технологии Binder, заяви, че „производството все още протича гладко“. Той също така подчерта възможностите на своята компания, като заяви, че „участва в широкомащабни изследвания на коронавируса“.

„Извършват се изследвания върху самия вирус с помощта на нашите фризери, като на втора стъпка нашите въглеродни инкубатори се използват в големи фармацевтични компании за разработване на ваксина.“, посочи Вимер.

От Deutsche Post DHL обаче се изрази по-колебливо.

„Ако макроикономическата ситуация се нормализира, би могло да има и положителни ефекти за логистичните компании“, заяви базираната в Бон логистична група. „Ако настоящата ситуация продължи по-дълго или се влоши през следващите месеци, негативните ефекти за групата вероятно ще надхвърлят положителните“, добавят от Deutsche Post DHL.

Губещите

Други компании обаче вече усещат негативните ефекти от кризата с пандемията.

Например, Lufthansa Group е една от първите компании, които усетиха негативните ефекти от разпространението на вируса. В момента се проверява „прилагането на съкратеното работно време“.

Дружеството се опитва да задържи всички служители, като през последните седмици от Lufthansa вече са предложили на работниците „използването на доброволни индивидуални мерки за персонала“, включително неплатен отпуск, авансов годишен отпуск и „разширяване на работата на непълно работно време“.

Компанията е отменила изплащането на дивиденди на своите акционери. Тази стъпка е предназначена да помогне за осигуряване на платежоспособност.

Lufthansa също взема допълнителни заеми и предоставя своя флот от самолети като обезпечение. В случай, че кризата се задълбочи или продължи по-дълго, Lufthansa обмисля дори възможността за държавна помощ.

Марк Хилер, управляващият партньор на производителя на самолетни седалки Recaro Aircraft Seating от Schwäbisch Hall, Германия, сподели, че неговата компания страда от ситуацията с коронавируса. Пандемията „води до големи загуби в продажбите и по този начин до огромен натиск върху разходите“, подчерта Хилер.

Компанията DAF BASF, която има приходи от 59 млрд. евро, също отчита влошаване при дейността си.

„Тази година вече се сблъскваме с високо ниво на несигурност в световната икономика през първите два месеца. Коронавируса е добавен нов фактор, който значително затруднява растежа в началото на годината, особено в Китай“, съобщи от компанията.

Химическата компания очаква „отрицателните ефекти на коронавируса да имат значително влияние в световен мащаб, особено през първото и второто тримесечие на 2020 г.“, при положение, че „вирусът няма да се разпространи в глобален мащаб“.

Няколко лидери на пазара не изключват намаляване на работното време.

Йорген Хофман, финансов директор на производителя на машини за рязане на пана Albrecht Bäumler, заяви, че „очакваме да почувстваме ефектите до лятото на 2020 г. и в момента не смятаме, че ще успеем да компенсирате негативните последици по никакъв начин до края на годината“, което в най-лошия случай може да доведе до „частично или пълно затваряне на фабриките“.

Оптимистите

Volkswagen обяви, че „почти всички“ нейни заводи в Китай разботят отново, „макар и на по-ниско ниво“, поради намаляване на потребителското търсене.

Въпреки това доставките до заводите се осъществяват, главно защото служителите в логистичните вериги и отделите за закупуване вършват „тежката работа“ през последните седмици, тъй като веригите на доставка функционират, макар и не по обичайните маршрути навсякъде.

VW сега доставя определени компоненти по самолети, а не чрез кораби.

Освен това Continental постепенно възобновява производството си в китайските заводи от 10 февруари. И 40-те завода на ZF Friedrichshafen със седалище в Китай са „възобновили производството или са във фаза на неговото повишаване“, въпреки че обемът на производството „все още не е достигнал 100%“.

Песимистите

Но не всички германски компании са толкова оптимистично настроени към бизнеса в Китай.

Производителят на селскостопанска техника Claas, например, в момента се бори със свиващия се пазар на селскостопански машини в Китай, като това явление реално предхожда избухването на коронавируса там.

Производството в Китай се „забавя през новата година“, а загубите все още не могат да бъдат точно оценени.

Множество компании посочват, че тяхната дейност в Китай е била „значително обезценена“ или засегната от коронавируса.

Производителят на брави и панти Емка определя настоящата икономическа ситуация в Китай като „напрегната“.

Заводите на Емка в Китай трябваше да останат затворени между четири и шест седмици.

Производителят на филтри BWF изчислява своите загуби от свиването на продажбите до момента в Китай и Италия през 2020 г. на 15 до 20 млн. евро.

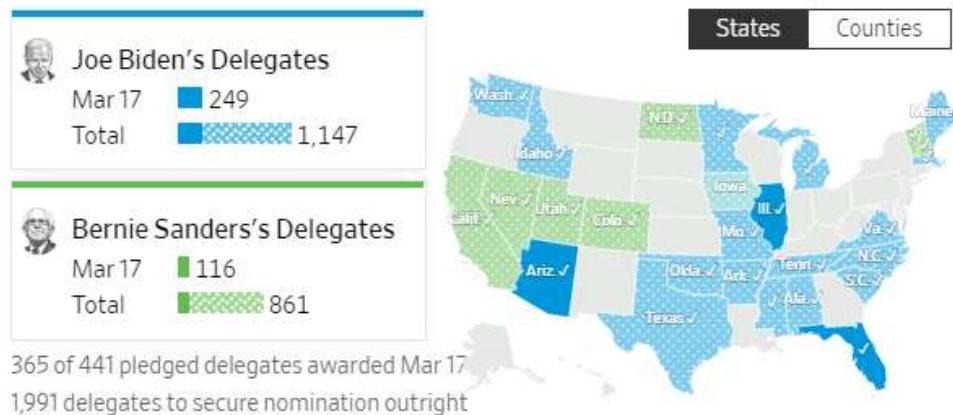
Все още не е предвидено дали и до каква степен тези загуби могат да бъдат възстановени през 2020 г.

✓ Байдън оставя Сандърс без възможност за победа

Бившият вицепрезидент спечели в трите щата, които проведоха гласувания този вторник

Бившият вицепрезидент Джо Байдън спечели убедително първичните избори във Флорида, Илинойс и Аризона, проведени във вторник, като по този начин на практика остави без възможност за победа своя опонент Бърни Сандърс, съобщава Bloomberg.

Той записа достатъчна преднина и в трита щата, като вече разполага с мнозинство сред заявените делегати на Демократическата партия и над половината от необходимите му близо 2000 гласа за получаване на номинацията на конгреса това лято.

Графика: Wall Street Journal

Както и при предишните му победи, и тук той получи силна подкрепа от жените, афроамериканците, по-възрастните избиратели, както и тези, които се определят като умерени, показва проучване на Associated Press. Той обаче успя да спечели и половината избиратели във възрастовия диапазон 30-44 години, с което оспори амбицията на Сандърс да привлече младите гласоподаватели. Въпреки това сенаторът от Върмонт може да се похвали с две трети от гласовете на хората под 30 г.

„Смятам, че е ясно, че първият ден от изборите ще започне утре“, заяви бившият губернатор на Вирджиния Тери Маколиф, който подкрепя Байдън.

След като коронавирусната пандемия принуди бизнеса да изпрати служителите си по домовете, а политиките да изоставят традиционните срещи с избиратели, Байдън предпочете да направи телевизионно изказване вместо да коментира победата си в претъпкана зала.

Фокус на неговата реч бе това, което е необходимо да направи страната, за да се пребори с кризата, определяйки я като „национално извънредно положение, близко до война“. Той обаче призова и привържениците на Сандърс за единство, тъй като техните гласове ще му бъдат нужни, за да спечели президентските избори.

В същото време американският президент Доналд Тръмп също отбеляза важна точка в своята кампания. Той достигна нужния му праг от делегати, за да бъде номинация на Републиканската партия, след като се сдобил с 94% от гласовете във Флорида.

Този вторник Охайо също трябваше да бъде един от гласуващите щати, но местният здравен директор нареди изборните секции да останат затворени. Досега пет други щата обявиха, че отменят гласувания за края на май или юни заради вируса.

Но колкото повече щати отлагат гласуванията си заради коронавируса, толкова по-трудно ще е за Байдън математически да получи нужните му гласове преди юни, освен ако Сандърс не се откаже.

Сенаторът от Върмонт вече изоставаше от Байдън в надпреварата, преди коронавируса да затрудни още повече неговата кампания. Той трябваше да отмени многолюдните си митинги, които му помогнаха да си спечели ентузиазизирана маса от привърженици. В същото време голяма част от висшите училища в САЩ, където Сандърс имаше успех сред младите избиратели, също трябваше да затворят.

Самият Сандърс призна победата на своя опонент. „Джо спечели повече щати от мен. Но ето какво печелим. Печелим идеологическата битка“, каза той, позовавайки се на екзит-полове, сопред които мнозинството от Демократите подкрепят неговия план за достъпна медицинска грижа.

Според бившия губернатор на Охайо избирателите не искат да поемат риск. „Смятам, че те сега искат успокоение и искат някого, който има опит, който е зрял“, посочи той.